

Verbeelding, verstand en vertrouwen

Hanna Peels

*PhD-candidate VU “Positive self-identity and care for people with
intellectual disabilities”, psychologist Middin*

DISABILITY STUDIES

in Nederland

Disability Studies in Nederland (DSiN)

- 2009 opgericht
- 2012 lectoraat 'Disability studies, diversiteit in participatie' (Mieke Cardol, Hogeschool Rotterdam)
- 2013 Leerstoel disability studies (Geert van Hove, VU)
- Verbinden van praktijk en wetenschap, en van wetenschappelijke-, praktijk- en ervaringskennis
- <https://disabilitystudies.nl/>

Les- en studiemateriaal

Arts-based Research -
Creatieve
Onderzoeksmethoden

Autisme

Boom in wording

Communicatie en zintuigen

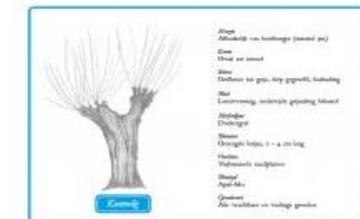
De bionische mens: mens en
technologie: handig, normaler,
volmaakt?

Disability Studies & Cultural
Analysis

Evaringsdeskundigheid

Hulpmiddelen, de visibiliteit
ervan en inclusie

Opleiding, arbeid en inclusie

Participatieve
onderzoeksmethoden

Quality of life - Family quality of
life

Quality of life - Quality of dying

DSiN missie

- Een goede kwaliteit van leven voor mensen met een beperking, onder hun eigen regie en met kansen om hun eigen leven vorm te geven
- Een passende participatie van mensen met beperking, waarbij talenten, kwaliteiten en ervaringskennis optimaal benut worden
- Een inclusieve samenleving waarin iedereen zich vanzelfsprekend welkom weet
- Een onderzoek en ontwikkelings-traditie waarbij mensen met een beperking (en/of hun organisaties) zoveel mogelijk betrokken zijn in verschillende rollen. Dit alles volgens het principe: "Nothing about us, without us".

“Worden wij wel gezien?”

Optimale medezeggenschap
Het organiseren van zeggenschap en medezeggenschap van mensen met een handicap als die

Loes den E

Zorgzaamheid organiseren
voor mensen met een verstandelijke beperking

Gijt van Gemert

Mensbeeld

- Veel kader nodig
- Weinig concentratie
- Oppervlakkig
- Sturing is belangrijk
- Niet te veel vragen
- Concreet maken van de opdracht...

Beeld in de samenwerking met mensen met verstandelijke beperkingen

- Structuur, duidelijkheid: pictogrammen
- Uitleg: stappenplan, ambacht ontwikkelen
- Overleg: stemming, verschillende werelden
- Communicatie: ideeën uitwisselen
- Focus en rust in het gesprek

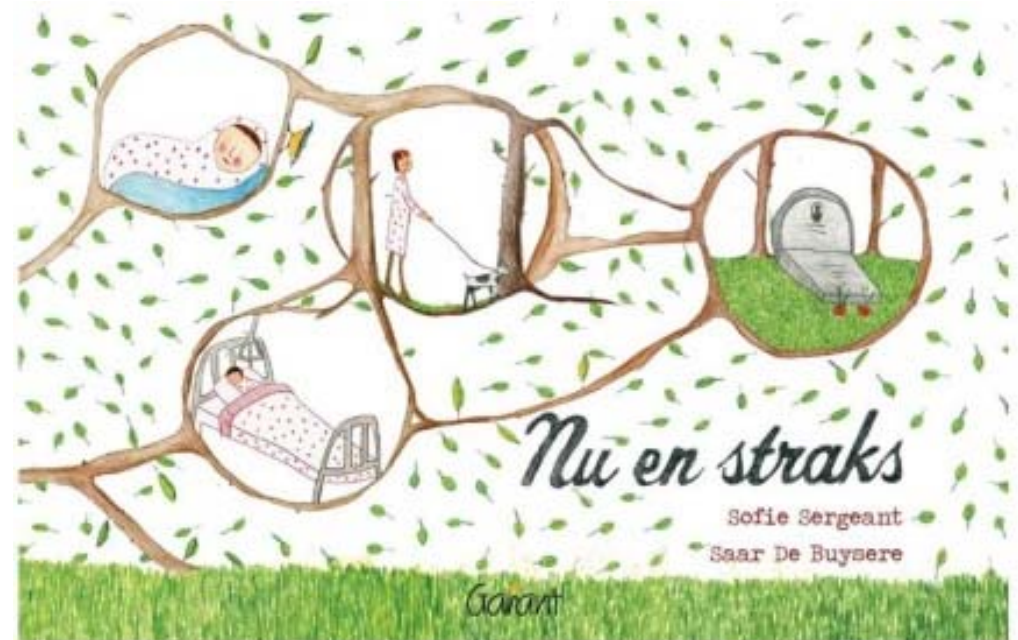

Beeld in de samenwerking

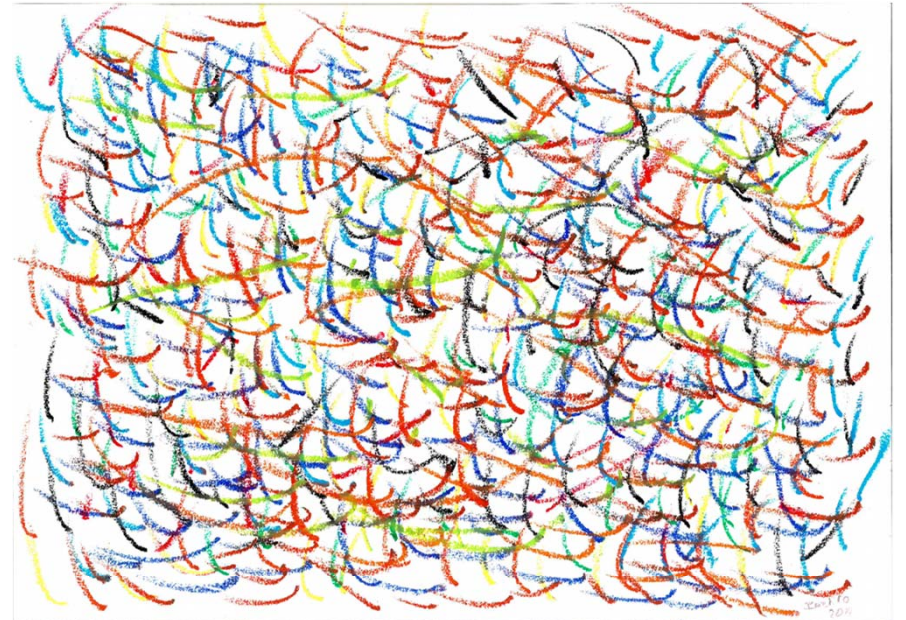
- Beeld is meerzijdig
- Beeld roept enthousiasme op
- Beeld komt dichtbij én creëert 'veilige afstand'
- Beeldgebruik voorkomt 'sociaal wenselijk' antwoorden
- Beeld zorgt voor gelijkwaardigheid

Ceci n'est pas une pipe.

Kunstopleiding
De Witte Olifant

Voorbeeld: beelden in taal (blogs)

- Uiten

Het papier of in dit geval het computerscherm is al een hele tijd mijn beste vriend. Als ik niet wordt begrepen of ik wil het niet hardop vertellen, dan staan mijn hersenspinsels binnen no time op papier. Papier is mijn portable therapeut en deze kost bijna niets.

- Verbinding

En niet omdat zij zichzelf zijn, maar omdat bijna iedere groepsgenoot de gave bezit om mij in de spiegel te laten kijken. Wanneer ik hen in mijn spiegel laat kijken, komt het vaker voor dat alleen het eigen spiegelbeeld wordt gezien en niet de diepere laag.

- Autonomie

Dit komt vaak voort uit een ouderwetse zorgpatroon. Jij bent afhankelijk van je begeleider en die behoort alles te weten om de zorg goed te kunnen afstemmen. (...) Pas in de laatste jaren heb ook ik door gekregen dat je als cliënt ook zelf moet waken voor het behoud van je autonomie.

- Verbeelding

Een nieuw zeepbellensyndroom is geboren, de mooie droom spat met een niet licht te verstanen knal uiteen en helpt zichzelf vervolgens om zeep. Waarop ik vaak alleen nog maar weet te verzuchten dat wanneer ik mij niets verbeeld, ik ook niets zal zijn.

- Reflectie

Leer naar jezelf te kijken om anderen te zien en kijk naar anderen om jezelf te zien!

- Relativering

Men noemt mij gehandicapt maar ondertussen zit ik op een troon waar zo mogelijk alleen nog de koningin haar troon zich mee kan meten. Ik heb nog elke dag de tijd om van de kleine dingen te genieten en daar de waarde van te bepalen.

Samen kunst

A pencil drawing of a human eye, with a pencil tip visible in the bottom left corner. The drawing is in shades of grey and black, showing the eyelashes and the iris. The pencil is orange and green, with a sharp lead tip.

- Van eenzijdige naar meerzijdige communicatie
- Gebruik meerdere soorten taal, beeld, dans, kunst
- Verbeelding = verbinding
- Zoeken naar het 'Leitbeeld' van de ander
- Beeld gebruiken als 'derde persoon'; het is iets eigens, maar ook vreemds

Samen kunst

- Kader waar nodig, ruimte waar mogelijk
- Bijzonder Gewoon
- Materieel welzijn
- Bewust van machtspositie; 'normaal kunstenaarschap'
- Tijd - bereidheid
- Kunstenaarschap is een inspiratiebron voor de samenleving

Vragen?

Hanna Peels:
h.peels@middin.nl

Sofie Sergeant:
sofie.sergeant@disabilitystudies.nl

DSiN:
info@disabilitystudies.nl